

ЗАТВЕРДЖЕНО

Методичною радою
університету
від 26.02.2020
(протокол № 5)

Силабус
навчальної дисципліни
Методологія наукового психологічного дослідження
та грантової діяльності 2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Психологія Спеціальність: С4
Психологія
Галузь знань: 05 Соціальні науки, інформація та журналістика
Рівень вищої освіти: другий

Викладач	Любов СПІВАК
Посилання на сайт	bdpu.org.ua http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psihologiya/
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	liubovsk23@gmail.com
Графік консультацій	Індивідуальний

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
Денна	3/90	12	10	68	залік
Заочна		2	4	84	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: методологія, метод, психологія, наукове психологічне дослідження, кваліфікаційна робота магістра, грантова діяльність.

Мета та предмет курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія наукового психологічного дослідження та грантової діяльності» є: забезпечення теоретико-методологічної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти щодо наукових досліджень із психології.

Предметом методології наукових досліджень є: методологія, планування і проведення наукових психологічних досліджень та ознайомлення з грантовою діяльністю.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1.	Загальні	ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї.	ПРН 3. Вміти гнучко, креативно, нестандартно мислити, продукувати нові ідеї та підходи до розв'язання професійних завдань.
2.	Спеціальні (фахові)	СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК 2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.	ПРН 7. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності. ПРН 8. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних і надійних методів; узагальнювати емпіричні дані та формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Зміст курсу

Змістовий модуль 1. Методологічні засади наукових психологічних досліджень.

Тема 1. Теоретико-методологічні основи наукового дослідження в психології.

Загальна характеристика досліджень у психологічній науці. Класифікація наукових досліджень у психології. Основні теоретико-методологічні проблеми сучасної психологічної науки.

Тема 2. Методологія і методи наукового психологічного дослідження. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження. Поняття про методологію і метод. Зіставлення об'єкта, предмета і методу дослідження. Класифікація і характеристика методів наукового психологічного дослідження.

Тема 3. Основні методологічні принципи дослідження в психологічній науці. Основні методологічні принципи наукових психологічних досліджень. Етичні принципи проведення наукових психологічних досліджень. Академічна доброчесність у наукових психологічних дослідженнях.

Змістовий модуль 2. Структура дослідження в психологічній науці.

Тема 4. Теоретичний етап наукового психологічного дослідження. Загальна структура наукового психологічного дослідження. Вибір теми наукового психологічного дослідження. Актуальність теми дослідження. Об'єкт, предмет, мета, завдання і припущення дослідження. Планування, методи і висновки теоретичного дослідження в психології.

Тема 5. Експериментальний етап наукового психологічного дослідження. Планування, організація і проведення експериментального етапу психологічного дослідження. Методи експериментального дослідження в психології. Вибірка та її репрезентативність. Перевірка припущення. Висновки.

Тема 6. Опрацювання і оформлення результатів наукового психологічного дослідження. Грантова діяльність. Науковий стиль. Логічна послідовність подання результатів наукового психологічного дослідження. Презентація тексту, рисунків, таблиць. Оформлення цитат, списку використаних джерел, додатків. Грантова діяльність.

Методи навчання: словесні (лекція, бесіда); наочні (презентації); практичні: (дослідження, психологічні ситуації); методи стимулювання навчання (навчальна дискусія, ситуація пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (усний і письмовий контроль).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання практичних завдань і самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання тем курсу, що були пропущені або не підготовлені, відбувається в Moodle.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання норм академічної доброчесності є загальною вимогою для здобувачів вищої освіти БДПУ згідно з Положенням про академічну доброчесність у БДПУ. Очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При повторних порушеннях, беручи до уваги моральний аспект проблеми, до здобувача вищої освіти можуть бути застосовані дисциплінарні заходи.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із викладачем. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів, які визначено для виконання всіх видів письмових робіт цього курсу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (комп'ютер, ноутбук, смартфон); *програмне* (Zoom, Power Point, Moodle, репозитарій); *наочність* (презентації).

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних під час поточного і підсумкового контролю та максимально складає 100 балів.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активність здобувачів вищої освіти на занятті, відповіді на питання, обговорення дискусійних і додаткових питань, виконання практичних завдань і самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку.

Максимальна оцінка навчальних досягнень студента

Максимальна сума балів поточного контролю (практичні та самостійні роботи) – 50 балів.

Максимальна сума балів підсумкового контролю (залік) – 50 балів.

Максимальна сума балів за навчальну дисципліну (підсумкове оцінювання) – 100 балів (за шкалою ЄКТС).

Таблиця 1. Університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Таблиця 2. Критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання
90-100	A	Здобувач вищої освіти виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, може використовувати набуті знання і

		вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді.
78-89	В	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці творчо розв'язує вправи і завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
65-77	С	Здобувач вищої освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; загалом самостiйно застосовує її на практицi; вмiє контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, добирати аргументи для пiдтвердження своїх думок.
58-64	Д	Здобувач вищої освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих.
50-57	Е	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi.
35-49	FX (з можливістю повторного складання)	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і вiдтворення окремих фактiв, елементiв, фрагментiв.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень із психології : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2008. 360 с.
2. Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Вид-й дім «Кондор», 2017. 206 с.
3. Рибалка В. В. Методологічні проблеми наукової психології: навч. посіб. Київ : Талком, 2017. 245 с.
4. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Львів : Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.
5. Управління проектами: навч. посіб. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустрич, М. О. Гоменюк. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 224 с.

Допоміжні

1. Вазинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Харків : Вид-во ХДУХТ, 2014. 115 с.
3. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. Київ : ЦУЛ, 2011. 144 с.
5. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Алерта, 2014. 620 с.
6. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Полтава : Оріяна, 2012. 183 с.
7. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / В. М. Михайлова та ін. Харків : Вид-во ХДУХТ, 2014. 220 с.
8. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Вінниця : Вид-во ВНТУ, 2014. 180 с.
9. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень. Київ : Знання, 2007. 270 с.
10. Рассоха І. М. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій. Харків : Вид-во ХНАМГ, 2011. 76 с.
11. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. Київ : Знання, 2007. 317 с.
12. Чмиленко Ф. О., Жук Л. П. Методологія та організація наукових досліджень : посіб. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

Інформаційні ресурси

Закон України Про наукову та науково-технічну діяльність: від 16.10.2020 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

Національна бібліотека імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна парламентська бібліотека України <http://nplu.org/>

Бібліотека БДПУ <https://library.bdpu.org.ua/>

Гугл Академія <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

Список літератури за новими вимогами ДСТУ. Пан Бібліотекар: веб-блог.
URL: <https://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh/2016/09/c-83022015.html>